

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **H. S. H.**
st. příslušnost Irácká republika
t.č. v X
zastoupeného Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem
sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 12.2.2018, č.j. OAM-24/LE-VL14-VL18-PS-2018,
o zajištění v zařízení pro zajištění cizinců

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ČR se **zrušuje** a věc se mu **vrací** k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna advokáta Mgr. Ladislava Barty se **určuje částkou 6 800 Kč**, která mu bude proplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 12.2.2018, č.j. OAM-24/LE-VL14-VL18-PS-2018 byl žalobce zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců ve smyslu ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a podle odst. 5 téhož ustanovení byla stanovena doba trvání tohoto zajištění do 29.5.2018. Žalovaný dospěl k závěru, že v případě žalobce se lze oprávněně domnívat, že jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podaná pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo je pozdržet. Žalobce přitom mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, nejlépe v prvním pro něj bezpečném státě, avšak učinil tak až tehdy, kdy mu bylo uloženo správní vyhoštění a výkon vyhoštění se stal díky jeho zajištění Policií ČR reálným. Žalobcova žádost o mezinárodní ochranu je tedy účelová ve snaze legalizace pobytu a vyhnout se správnímu vyhoštění. Dle názoru žalovaného by v případě žalobce nebylo účinné uplatnění zvláštního opatření podle ust. § 47 zákona o azylu.
2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, kterou posléze na výzvu krajského soudu doplnil jemu ustanovený zástupce z řad advokátů podáním ze dne 22.3.2018. V něm namítal, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle ust. § 47 zákona o azylu, neboť se této možnosti ve svém rozhodnutí fakticky vůbec nevěnoval. Žalovaný pouze v odůvodnění rozhodnutí poukázal na údajnou účelovost žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, což ovšem nemůže vést k závěru o tom, že by žadatel o mezinárodní ochranu nerespektoval uložené zvláštní opatření a jakkoliv by mařil řízení o své žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce dále poukázal na rozpornost napadeného rozhodnutí, v němž se na jedné straně uvádí, že z postupu žalobce je zřejmé, že pro setrvání na území ČR využije jakékoliv možnosti, včetně podání žádosti o mezinárodní ochranu a na straně druhé to, že by jeho propuštěním ze zajištění byl ohrožen průběhu řízení ve věci mezinárodní ochrany. Podle žalobce nemůže obstát ani odkaz na to, že policejní orgán rozhodl o nemožnosti použití zvláštních opatření podle ust. § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců, neboť se jedná o dva odlišné instituty; v případě zákona o pobytu cizinců znemožní uložení těchto alternativních opatření i to, že cizinec nemá dostatek finančních prostředků nebo zázemí, aby mohl na území České republiky pobývat na vlastní náklady či náklady osob, které mu finanční prostředky či zázemí poskytnou, zatímco v případě zvláštních opatření podle ust. § 47 zákona o azylu, neplatí žádná analogie takového typu, když žadatel o mezinárodní ochranu má právo nechat se ubytovat v pobytovém středisku žalovaného, kde je mu poskytována strava a drobný příspěvek na další potřebné výdaje. Žalovaný se vůbec nezabýval tím, zda má žalobce i po podání žádosti o mezinárodní ochranu a seznámení se s podstatou Dublinského azylového systému a nemožnosti následného podání žádosti o mezinárodní ochranu v Německu zájem na tom, aby eventuálně území České republiky opustil a zmařil tak řízení o udělení mezinárodní ochrany. Z uvedených důvodů žalobce navrhoval zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 12.2.2018, č.j. OAM-24/LE-VL14-VL18-PS-2018 a z obsahu připojeného správního spisu žalovaného, a poté dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí

podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání tohoto rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (ust. § 75 odst. 1, 2 s.ř.s.).

5. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z předloženého správního spisu žalovaného vzal krajský soud v daném případě za prokázáno, že:

- dne 8.2.2018 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany;

- dne 2.2.2018 vydalo Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Hradec Králové rozhodnutí č.j. KRPK-10947-24/ČJ-2018-050022-SV, kterým bylo žalobci podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb. uloženo správní vyhoštění a byla stanovena doba, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské Unie v délce dvou let. V odůvodnění tohoto rozhodnutí se uvádí, že dne 30.1.2018 byla na Policii ČR, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Hradec Králové doručena žádost o sdělení stanoviska ve věci převzetí cizinců ve smyslu článku 6 smlouvy mezi Českou republikou a Polskou republikou o předávání osob na společných státních hranicích, která byla podána ze strany Polské republiky. Tato žádost byla podána z důvodu předání občanů třetích zemí nebo občanů bez státní příslušnosti, kteří protiprávně překročili státní hranice a byla podložena důkazními prostředky, z nichž bylo zřejmé, že žalobce byl kontrolován 29.1.2018 ve 22:35 hod. v obci Leknice v Polské republice jako cestující motorového vozidla jedoucího na trase z Rumunska do Spolkové republiky Německo přes území České republiky a Polské republiky. Žalobce ke kontrole nepředložil žádný cestovní doklad, vízum ani jiné platné povolení opravňující jej k pobytu na území členských států Evropské Unie. Podle protokolu o výslechu ze dne 1.2.2018 žalobce uvedl své jméno, datum narození 21.4.1996. Je státním příslušníkem Iráku a jeho adresa trvalého pobytu je Irák, S., K. Má sestru a bratra, kteří jsou v Německu a další dva bratry a sestru, kteří jsou s jeho nemocnou matkou v Iráku. Asi před třemi lety opustil svůj domov a po celou dobu byl v uprchlickém táboře v Kurdistánu. Přesné datum opuštění Iráku neví, bylo to asi na přelomu léta a podzimu roku 2017. Tehdy měl u sebe cestovní pas, který musel později odevzdat při cestě do Řecka převaděčům. Z uprchlického tábora odešel, neboť tam nebyla žádná budoucnost a do rodného města se vrátit nemohl. Jeho cílem bylo Německo – Hamburk, chtěl za rodinou a přítelkyní a požádat tam o azyl. Chtěl dostudovat a poté pracovat, aby mohl pomoci rodině v Iráku. Z uprchlického tábora se dostal na letiště v Erbilu, odtud letecky do Istanbulu, dále cestoval autem do Aderny, následně asi čtyři dny pěšky pobřežím a z tohoto pobřeží odjeli nafukovacím člunem na nějaký řecký ostrov. Cesta byla zaplacená předem jeho rodinou, peníze posílali rodiče přes cestovní kanceláře převaděčům, celkem 20 000 €. Z Řecka cestoval autem do Makedonie a odtud pěšky a autem do Srbska, následně autem do Rumunska, odkud odjel dodávkou v zavazadlovém prostoru, ve kterém jich bylo 11. Přes jaký hraniční přechod vstoupil na území České republiky a následně do Polské republiky, neví. Kontrolovali jej až v Polsku, kde mu brali otisky prstů. V odůvodnění tohoto rozhodnutí se dále uvádí, že žalobce neuvedl konkrétní nepřiměřený zásah do svého života rodinného a soukromého, který by byl vyvolán správním vyhoštěním z území členských států Evropské Unie. Pouze uvedl, že by byla ohrožena jeho budoucnost a neví, co by se mohlo v Iráku stát, neboť je tam komplikovaná situace. I přes

tuto komplikovanou situaci, kterou nijak nespecifikoval, tam žije část jeho rodiny a financuje jeho nelegální cestu do Německa;

- dne 1.2.2018 vydalo Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Hradec Králové rozhodnutí č.j. KRP-10947-23/ČJ-2018-050022-SV o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění podle ust. § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. a byla stanovena doba tohoto zajištění na 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody. Také v odůvodnění tohoto rozhodnutí se odkazuje na protokol sepsaný s žalobcem jakožto účastníkem správního řízení ve věci správního vyhoštění. Mimo jiné měl žalobce podle tohoto protokolu uvést, že rozhodnutí o vyhoštění hodlá respektovat, ale udělá vše, aby k tomu nedošlo. V případě jeho návratu do domovského státu by byla ohrožena jeho budoucnost. Neví, co by se mohlo stát, je tam možné vše;

- dne 13.2.2018 poskytl žalobce údaje k žádosti o mezinárodní ochranu. Jako důvody této žádosti uvedl, že je jezida, a že jsou nejvíce ohroženou skupinou v Iráku. Několikrát na ně zaútočili a chtějí je zničit. Příslušníci jiných náboženství je nenávidí. Když nemohli zachránit otce, byli obklíčeni Islámským státem a otec následkem zranění pak zemřel. Cílem Islámského státu byla jejich likvidace. Nyní je jejich oblast pod kontrolou vládních vojsk, které se chovají stejně jako Islámský stát. Celá bratrancova rodina se dostala do jejich rukou a do dnešního dne o něm a jeho ženě a jeho třech dětech nic neví. Osobně se do Iráku vrátit nechce a vidět ty hrůzy, které prošel. Hrozí mu nebezpečí života, proto chce žít někde, kde je klid. Všichni jeho sourozenci jsou již v Evropě a nemá se tam za kým vrátit.

6. Žalobou napadeným rozhodnutím byl žalobce zajištěn podle ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, dle něhož ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.
7. Podle ust. § 47 odst. 1 zákona o azylu, se zvláštním opatřením rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany
 - a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo
 - b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.
8. Podle odst. 2 téhož ustanovení, ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46 odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.
9. Zásadním a v podstatě jediným žalobním bodem byla v této věci námitka, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštního opatření žalobci podle shora citovaného ust. § 47 zákona o azylu.

10. Krajský soud musí především poukázat na to, že opakovaně v obdobných právních věcech odkazoval na ustálenou judikaturu zdůrazňující, že zajištění podle zákona o pobytu cizinců, tak zajištění podle zákona o azylu, představuje krajní prostředek, jehož následkem je omezení či zbavení osobní svobody cizince, jde tedy o citelný zásah do základního práva jednotlivce na nedotknutelnost jeho osoby a na osobní svobodu, který je přípustný jen za podmínek stanovených zákonem a souladných s ústavním pořádkem (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23.11.2011, č.j. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS, rozsudek ze dne 22.7.2010, č.j. 9 As 5/2010-74, č. 2129/2010 Sb. NSS, nálezy Ústavního soudu ze dne 12.5.2009, sp. zn. PL ÚS 10/08, č. 229/2009 Sb.). Rozhodnutí o zajištění je vázáno na podmínku, že není možné účinně uplatnit zvláštní opatření podle výše citovaného ust. § 47 zákona o azylu. Žalobce v tomto směru správně poukázal na článek 15 preambule směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/33/EU, dle kterého zajištění žadatelů by mělo být možné v jasně vymezených výjimečných případech stanovených touto směrnicí a v souladu se zásadou nezbytnosti a přiměřenosti, pokud jde o způsob i účel zajištění.
11. V projednávané věci žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí, proč nepřistoupil k použití zvláštních opatření, uvedl: „vzhledem k tomu, že cílem jmenovaného ve skutečnosti není získat ochranu před pronásledováním, resp. vážnou újmu, nýbrž snaha vyhnout se svému zajištění a vyhoštění, byl by jeho propuštěním ze zajištění ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany. V průběhu řízení o zajištění vedeného OPKPE Hradec Králové bylo také jednoznačně prokázáno, že jmenovaný nemá žádné místo k pobytu na území ČR a cílem jeho cesty je výhradně Německo, kde má příbuzné, proto ani správní orgán PČR nepřistoupil k uložení zvláštního opatření ve formě oznámení policii adresy místa pobytu, zdržování se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, protože toto v případě jmenovaného nepřipadá v úvahu.“ Krajský soud musí konstatovat, že takové zdůvodnění o nemožnosti uložení zvláštních opatření podle ust. § 47 zákona o azylu musí považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Z odůvodnění totiž není vůbec zjištělné, v čem konkrétně by byl průběh správního řízení ve věci udělení mezinárodní ochrany žalobci ohrožen. Názor žalovaného, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu za účelem vyhnout se zajištění a vyhoštění, může být důvodem pro zajištění podle ust. § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, avšak sám o sobě nezdůvodňuje nemožnost použití mírnějších prostředků než toto zajištění. Tedy právě použití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Řádným odůvodněním v tomto směru nemůže být ani odkaz žalovaného na to, že ani Policie ČR nepřistoupila k uložení zvláštního opatření podle ust. § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců na území ČR s poukazem na to, že žalobce nemá žádné místo k pobytu na území ČR a cílem jeho cesty je Německo, kde má příbuzné.
12. Rovněž i závěr, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo je pozdržet, opřel žalovaný o zjištění vyplývající z výpovědí žalobce učiněných v průběhu správního řízení o zajištění, kdy uvedl, že by měl v souvislosti s vycestováním z České republiky pouze ekonomické potíže, a že situace v zemi původu je komplikovaná. Zatímco z rozhodnutí Policie ČR ze dne 1.2.2018 o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění, tak i z rozhodnutí o správním

vyhoštění ze dne 2.2.2018 vyplynulo, že žalobce se ohledně svého návratu do země původu vyjádřil tak, že by byla ohrožena jeho budoucnost, neví co by se mohlo stát, neboť je tam komplikovaná situace, v rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 13.2.2018, jak shora uvedeno, konkrétně poukázal na ohrožení ze strany Islámského státu, tak i ze strany nynějších vládních vojsk, a že z toho důvodu žádá o azyl. Byť tyto informace žalobce poskytl den poté, kdy bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí, zůstává otázkou, zda skutečně bylo podání jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany zcela účelové a vedené pouze s úmyslem vyhnout se vyhoštění nebo je alespoň pozdržet.

13. Ze shora uvedených důvodů krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného pro vady řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti jeho odůvodnění podle ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a věc mu podle odst. 4 téhož ustanovení vrátil k dalšímu řízení. Žalovaný při svém novém rozhodování bude muset přezkoumatelně vysvětlit, z jakých důvodů v případě žalobce nemohl použít zvláštních opatření ve smyslu ust. § 47 zákona o azylu.
14. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť v řízení úspěšnému žalobci žádné prokazatelné náklady s souvislosti s tímto řízením nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.).
15. Ustanovenému advokátu žalobce byla přiznána odměna za zastupování žalobce v tomto řízení v celkové výši 6 800 Kč představující jeho právní zastoupení v rozsahu dvou úkonů právní pomoci po 3 100 Kč a dvou režijních paušálů po 300 Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **je možno** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 04.04.2018

JUDr. Petr Indráček
samosoudce